

KATMA DEĞER VERGİSİNDE İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLERDE İADE VE MAHSUP SINIRINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

BAKANLAR KURULU KARARI

Katma Değer Vergisi Kanununun 29/2'nci maddesi 01/01/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 5035 sayılı Kanunla aşağıdaki şekilde değiştirilmişti.

2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tâbi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28 inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmelerden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi nakden iade edilir. Maliye Bakanlığı bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

Yapılan bu değişiklikle ilgili olarak, 08/05/2006 tarih ve 105 sirkülerimizde gerekli açıklamalar yapılmıştı. Bu defa, konu hakkında Maliye Bakanlığınca, 11/07/2006 tarih ve 26225 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 99 seri No'lu KDV Genel Tebliğinde açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğde 2006 ve izleyen yıllarda

gerçekleştirilecek indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV alacaklarının iadesine ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

KAPSAM

KDV Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca vergi oranları indirilen teslim ve hizmetler dolayısıyla yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarlarının, 2006/10379 sayılı Kararname ile belirlenen 10.000 YTL'yi aşan kısmı, aşağıda belirtilen borçlara yılı içinde vergilendirme dönemleri itibariyle mahsup edilecektir.

- ✓ **Mükellefin kendisine ait ithalde alınanlar da dahil vergi borçlarına,**
- ✓ **Mükelleflerin SSK prim borçlarına**
- ✓ **Mükelleflerin 01/10/2006 (bu tarih dahil) tarihinden itibaren elektrik ve doğalgaz borçlarına.**

İndirimli oran kapsamında yer almakla birlikte verginin konusuna girmeyen veya istisna kapsamına giren işlemler dolayısıyla yüklenilen vergiler, bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmeyecektir. İndirimli orana tabi işlemlerden;

- ✓ **katma değer vergisinin konusuna girmeyenler KDV beyannamesine dahil edilmeyecek,**
- ✓ **kısmi istisna kapsamına girenler dolayısıyla yüklenilen vergilerin indirim ve iadesi söz konusu olmadığından,** yüklenilen bu vergiler işin mahiyetine göre, gider, maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak,
- ✓ **tam istisna kapsamına girenler dolayısıyla (ihraç kayıtlı teslimler dahil) yüklenilen vergilerden** indirim yoluyla telafi edilemeyenler ise ilgili işleme ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde iade edilecektir.

MAHSUBEN İADE TUTARININ HESAPLANMASI

Yılı içinde mahsuben iade edilecek KDV tutarlarının hesaplanmasına ilgili yılın Ocak döneminden itibaren başlanacaktır.

Hesaplama 74 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (1.2.) ve 76 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (3) numaralı bölümlerindeki açıklamalara uygun olarak aylar itibariyle ve kümülatif olarak gerçekleştirilecektir.

3 aylık vergilendirme dönemine tabi olup indirimli oran kapsamında işlemleri bulunan mükelleflerde hesaplamaya takvim yılının ilk 3 aylık dönemi (Ocak-Şubat-Mart) ile başlanacak ve izleyen üçer aylık dönemler itibariyle devam edilecektir.

Bu şekilde yapılacak hesaplama sonunda iade tutarının 10.000 YTL'yi geçtiği dönemde aşan kısmın, izleyen dönemlerde ise tamamının mahsuben iadesi talep edilebilecektir.

İade alacağının doğduğu dönemde, alacağın tamamının mahsup olarak kullanılamaması halinde kullanılmayan tutar, gelecek dönemlerdeki mahsup taleplerinde dikkate alınabilecektir.

Bu konu ile ilgili olarak takvim yılının tamamını kapsayacak şekilde ve tablo olarak hazırlanmış bir örnek Tebliğ ekinde yer almaktadır.

MAHSUP TALEBİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

Mahsup talebi bir dilekçe ile yapılacak olup, dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenecektir:

➔ **Takvim yılı başından mahsup hakkının doğduğu döneme kadar yapılan alışlara ilişkin fatura ve benzeri belgeler ile aynı dönemde yapılan indirimli orana tabi satışlara ilişkin fatura ve benzeri belgelerin listesi (bu listelerde fatura düzenleme haddinin altında kalan tutarlar ile aynı mükelleften yapılan alımların toplamı tek tutar olarak belirtilebilecektir).**

- Takvim yılı başından mahsup hakkının doğduğu döneme kadar iade edilecek vergi tutarının hesaplanmasına ilişkin olarak dönemler itibariyle hazırlanacak tablo.
- Mahsup hakkının doğduğu dönemden itibaren sadece mahsup talep edilen vergilendirme dönemine ait olmak üzere; indirilecek KDV listesi, indirimli orana tabi işlemlere ait satış faturaları ve yüklenilen KDV tablosu.

Vergilendirme dönemleri itibariyle **4.000 YTL' yi aşmayan mahsup talepleri inceleme raporu ve teminat aranılmaksızın yerine getirilecektir.** Diğer taraftan, talep belgelerin tamamlandığı tarih itibariyle geçerlik kazanacaktır.

4.000 YTL ve üstündeki mahsup talepleri;

- **vergi inceleme raporu veya**
- **YMM tasdik raporu**

karşılığında yerine getirilecektir.

Talep tutarının 4.000 YTL' yi aşan kısmı kadar teminat gösterilmesi halinde ilgili belgelerin tamamlanıp teminatın verildiği tarih itibariyle mahsup talebi geçerlik kazanacak, teminat vergi inceleme veya YMM tasdik raporu ile çözülebilecektir. YMM tasdik raporlarında ihracat istisnasından doğan KDV alacaklarının iadesi ile ilgili limitler uygulanacaktır. Söz konusu sınırlar 2006 yılı için aşağıdaki gibidir:

İade Hakkı Doğuran İşlem	Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı	Kendi Borçların a Mahsup Sınırı	Mal veya Hizmet Satın Aldığı Mükelleflerin Vergi Borçlarına Mahsup İmkânı	YMM Tasdik Raporu ile İade Alma Hakkı	YMM Tasdik Raporu ile İade Sınırı (Tam Tasdik Sözleşmesi İmzalamayanlar için)	İndirimli Teminattan Faydalanma Hakkı
11 / 1 - a Mal İhracı	4.000.YTL 84 No.lu Tebliğ	Sınırsız (SSK-ithalat nedeniyle doğan vergi borcu) 28, 84, 86 No.lu Tebliğ	Sınırsız (SSK Borcu-İthalat nedeniyle doğan vergi borcu) (28,84,86 No.lu Tebliğ)	Var 1, 23,31 No.lu YMM Tebliği	231.000.YTL 37 No.lu YMMM Tebliği	84 No.lu Tebliğ

Kaynak: www. ivdb.gov.tr

Ancak 2006 yılı içindeki indirimli orana tabi işlemlerden doğan iade taleplerinde, tam tasdik sözleşmesinin bulunmaması halinde de miktara bakılmaksızın mahsuben iade işlemi yapılabilecektir.

84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (I/1.4.) bölümünde¹ belirtilen mükelleflerin bu kapsamdaki mahsuben iade talepleri, yukarıda yer alan belgelerin ibrazı üzerine miktara bakılmaksızın inceleme raporu, YMM tasdik raporu veya teminat aranmadan yerine getirilecektir.

İndirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan mahsuben (yılı içinde) iade taleplerinde 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde yer alan ve bu Tebliğe aykırı olmayan açıklamalar geçerli olacaktır.

¹ Sermayelerinin % 51 veya daha fazlası genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, köylere, belediyelere ve bunların teşkil ettikleri birliklere, döner sermayeli kuruluşlara, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları ile Devlet eliyle kurulan üniversitelere, kanunla kurulan emekli ve yardım sandıklarına ait mükelleflerin nakden veya mahsuben iade talepleri, bu Tebliğin (I/1.1.3.) bölümünde yer alan belgelerin (nakden iade talep edilmesi halinde buna ilişkin dilekçe) ibrazı üzerine miktara bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.

İNDİRİMLİ ORANA TABİ MALLARIN İHRAÇ AMAÇLI TESLİMLERİNDE MAHSUBEN İADE

İndirimli orana tabi malların oldukları gibi ihraç edilmeleri şartıyla;

- **dış ticaret sermaye şirketlerine,**
- **sektörel dış ticaret şirketlerine,**
- **yarıdan fazla hissesine sahip oldukları şirketlere,**
- **kendi hisselerinin yarısından fazlasına sahip olan mükelleflere,**

tesliminden doğan yılı içindeki mahsup talepleri, miktara bakılmaksızın inceleme raporu, yeminli mali müşavir tasdik raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilecektir.

İncelemesiz / teminatsız mahsuben iade uygulaması aşağıdaki şekilde yürütülecektir:

➤ **KDV Kanununa göre tecil – terkin uygulanan ihraç kaydıyla teslimler bu düzenleme dışındadır. KDV Kanununun 11/1-c ve geçici 17 nci maddelerinde düzenlenen tecil- terkin uygulamasından doğan iade talepleri bu işlemlere ilişkin olarak daha önceki genel tebliğlerdeki açıklamalara göre yerine getirilecektir. Bu bölümdeki düzenleme, yukarıda belirtilen mükelleflere KDV uygulanarak yapılan indirimli orana tabi teslimlerden doğan yılı içindeki mahsup taleplerine ilişkindir.**

➤ **Uygulamadan faydalanılabilmesi için malların oldukları gibi ihraç edilmeleri zorunludur. Başka bir anlatımla, satışı yapılan indirimli orana tabi malın, ihraç edilen nihai ürün olması gerekmektedir.**

➤ **İncelemesiz / teminatsız mahsup uygulaması, indirimli orana tabi işlemlerden, yukarıda kapsamı belirtilen teslimlere isabet eden kısım için geçerlidir. Bu hesaplama aşağıdaki şekilde yapılacaktır.**

- İade hakkı önceki bölümlerde de belirtildiği üzere Bakanlar Kurulunca belirlenen alt limitin aşıldığı dönemde doğmakta, bu dönemde limiti aşan kısmın mahsuben iadesi talep edilebilmektedir.
- Yılın başından limitin aşıldığı döneme kadar (bu dönem dahil) yapılan ve incelemesiz / teminatsız iade kapsamına giren teslim bedelleri toplamı, aynı dönemdeki indirimli orana tabi bütün işlem bedelleri toplamına oranlanacak, bu oran limiti aşan iade tutarına uygulanarak incelemesiz / teminatsız mahsup edilebilecek tutar hesaplanacaktır.
- Limitin aşıldığı dönemden sonra ise sadece o dönemdeki işlemler için aynı oranlama yapılarak incelemesiz / teminatsız mahsup tutarı hesaplanacaktır.

➔ **İade uygulaması bu tebliğin (1.4.1) bölümündeki açıklamalar çerçevesinde yürütülecektir. Ancak iade talep dilekçesine yukarıda belirtilen belgelerin yanı sıra,**

- Bu Tebliğin (4) numaralı bölümündeki açıklamalara uygun olarak ihracatı gerçekleştiren mükelleften alınacak yazı,
- Yılın başından cari döneme kadar, aylar itibariyle ve kümülatif sütunlara da yer verilmek suretiyle, incelemesiz / teminatsız mahsup kapsamına giren teslim bedelleri, bunlar dışındaki indirimli orana tabi diğer işlem bedelleri (birden fazla işlem varsa toplamaları alınarak tek tutar olarak ifade edilecektir) ve her ikisinin toplamını gösteren bir tablo,

eklenecektir.

İNDİRİMLİ ORANA TABİ MALLARIN İHRAÇ AMAÇLI TESLİMLERİNDE MAHSUP İŞLEMİ

Bu Tebliğin (1.4.1) ve (1.4.2) bölümlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde indirimli orana tabi işlemlerle ilgili yılı içindeki mahsuben iade taleplerinde aşağıdaki şekilde hareket edilecektir.

➤ **Ayırım yapılmaksızın indirimli orana tabi bütün işlemlere ait iade tutarı önceki bölümlerdeki açıklamalara uygun olarak belirlenecektir.**

➤ **Tutarın 4.000 YTL' yi aşmaması halinde mahsup talepleri, ilgili belgelerin tamamlanması şartıyla incelemesiz ve teminatsız yerine getirilecektir.**

➤ **İade tutarının 4.000 YTL' yi aşması ve teminat gösterilmemesi halinde incelemesiz / teminatsız mahsuba konu kısım ile ilgili mahsup talebi ihracatın gerçekleşip ilgili belgelerin tamamlandığı tarihte, diğer kısma ilişkin mahsup talepleri ise vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporunun vergi dairesine intikal ettiği tarih itibariyle geçerlik kazanacaktır.**

➤ **İade tutarının 4.000 YTL' yi aşması ve teminat gösterilmesi halinde;**

- ✓ İncelemesiz / teminatsız mahsup talepleri, ihracatın gerçekleşmesi beklenilmeden tebliğin (1.4.1) bölümündeki belgelerin tamamlanıp teminatın gösterildiği tarihte geçerlik kazanacak, alınan teminat ihracatın gerçekleşip tebliğin (1.4.2) bölümündeki belgelerin ibrazı üzerine iade edilecektir.
- ✓ İncelemesiz / teminatsız mahsuba konu işlemler dışındaki mahsuben iade talepleri tebliğin (1.4.1) bölümündeki belgelerin tamamlanıp teminat gösterildiği tarihte geçerlik kazanacak, teminat vergi inceleme raporu yada YMM tasdik raporunun ibrazı üzerine iade edilecektir.

YILI İÇİNDE MAHSUP EDİLEMİYEN VERGİLERİN İADESİ

İndirimli orana tabi işlemlerden doğan iade alacağının yılı içinde mahsuben iade edilemeyen kısmı, **izleyen yıl içinde mükellefin isteğine bağlı olarak**, nakden veya mahsuben iade edilebilecektir. İade talebi en erken izleyen yılın Ocak dönemine ait olup Şubat ayı içinde verilecek, en geç Kasım dönemine ait olup Aralık ayı içinde verilecek KDV beyannameleri ile yapılabilecektir. 3 aylık vergilendirme dönemine tabi olan mükelleflerde iade talebi en erken izleyen yılın ilk 3 aylık, en geç üçüncü 3 aylık vergilendirme dönemlerine ait beyannamelerle yapılabilecektir.

Bu şekilde iade edilecek vergiler aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

➤ İndirimli orana tabi işlemlere ilişkin olup indirim yoluyla telafi edilemeyen yüklenilen vergi tutarları, yılı içinde mahsup edilen vergiler dikkate alınmadan, 74 ve 76 Seri No.lu KDV Genel Tebliğlerindeki açıklamalar çerçevesinde işlemlerin yapıldığı yılın tamamı için yıllık olarak ve Aralık dönemi sonu itibariyle hesaplanacaktır.

➤ Bu tutardan yılı içinde mahsup edilen vergiler düşüldükten sonra kalan kısmın 10.000 YTL' yi aşan kısmı "İade Edilebilecek KDV" olarak hesaplanacaktır.

➤ İzleyen yılın Ocak dönemi ile iade talebinin yapıldığı dönem arasındaki bütün dönem beyannamelerinde devreden vergi yer alıyor ve her dönemde devreden vergi tutarları "İade Edilebilecek KDV" tutarını geçiyorsa, iade edilebilecek KDV tutarının tamamı iade edilecektir. Bazı dönemlerde devreden vergi tutarları "İade Edilebilecek KDV" tutarının altında kalıyorsa, devreden vergi tutarının en küçük olduğu tutar iadeye esas alınacaktır. Aradaki dönemlerden herhangi birisinde devreden vergi yer almıyorsa iade yapılmayacaktır.

Bu şekilde hesaplanan KDV alacağının 4.000 YTL' yi aşmaması halinde nakden ve/veya mahsuben iade talepleri inceleme raporu, teminat ve

YMM tasdik raporu aranılmadan yerine getirilecek, iade talebi bir dilekçe ile yapılacak, bu dilekçeye belgeler eklenerek, talep bu belgelerin tamamlandığı tarih itibariyle geçerlik kazanacaktır.

- **iade hakkı doğuran işlemin yapıldığı yıla ait alış ve satış faturalarının listesi (bu listelerde fatura düzenleme haddinin altında kalan tutarlar ile aynı mükelleften yapılan alımların toplamı tek tutar olarak belirtilebilecektir),**
- **yıllık iade tutarının hesaplanmasına ilişkin tablo,**
- **yılı içinde mahsup edilen tutarları aylık olarak gösteren tablo (bu tabloda yılı içinde mahsup edilemeyen tutar da tek satır olarak gösterilecektir),**
- **iadenin talep edildiği yılın ilk döneminden iadenin talep edildiği döneme kadar aylar itibariyle devreden KDV tutarlarını gösteren tablo,**

İade talebinin 4.000 YTL ve üstünde olması halinde 4.000 YTL' yi aşan kısmın nakden ve/veya mahsuben iadesi için vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporu ibraz edilmesi gerekmektedir. Talepler bu raporların ibraz edildiği tarihte geçerlik kazanacaktır.

4.000 YTL' yi aşan tutarlar için teminat gösterilmesi halinde, teminatın gösterilip belgelerin tamamlanmasından sonra nakden ve/veya mahsuben iade talepleri yerine getirilecek, teminat vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporu ile çözülecektir.

Bu kapsamdaki nakden ve mahsuben iade taleplerinde 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde yer alan ve bu Tebliğe aykırı olmayan açıklamalar geçerli olacaktır.

AYLIK VE YILLIK İADE TALEPLERİNİN BEYANNAMEDE GÖSTERİLMESİ

Aylık mahsuben iade talepleri, kağıt ortamındaki KDV beyannamesinin 9 numaralı tablosunda 406 kodlu satır aracılığıyla beyan edilecektir.

Bu satıra kümülatif iade tutarı Bakanlar Kurulunca yıllık olarak belirlenen limiti aşınca kadar kayıt yapılmayacaktır. Limitin aşıldığı dönemde, 406 kodla açılan satırın “Teslim ve Hizmet Bedeli” sütununa yılın başından limitin aşıldığı döneme kadar (bu dönem dahil) indirimli oran kapsamında gerçekleştirilen ve bu kapsamdaki işlem bedellerinin KDV hariç toplamı, “İadeye Konu Olan KDV” sütununa ise bu Tebliğin (1.3.) bölümüne göre belirlenen mahsuben iade tutarı yazılacaktır.

Limit aşıldıktan sonraki dönemlerde, “Teslim ve Hizmet Bedeli” sütununa sadece o dönemde gerçekleşen indirimli orana tabi işlem bedelleri, “İadeye Konu Olan KDV” sütununa ise bu Tebliğin (1.3.) bölümüne göre hesaplanacak mahsuben iade tutarı yazılacaktır.

Yılı içinde mahsup edilemeyen vergilerin izleyen yılda nakden veya mahsuben talep edilmesi halinde, talebin yapıldığı dönem beyannamesinin 9 numaralı tablosuna 450 kodla bir satır açılacak, bu satırın “Teslim ve Hizmet Bedeli” sütununa önceki yıldaki toplam işlem bedeli, “İadeye Konu Olan KDV” sütununa bu Tebliğin (1.5.) bölümündeki açıklamalara göre belirlenen iade tutarı yazılacaktır.

İnternet ortamında verilecek beyannamelere kayıt ise aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

Yıl içindeki mahsuben iade taleplerinde “İstisnalar” kulakçığındaki “Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” tablosunda 406 kodlu satır seçilecek, satırın “Teslim ve Hizmet Bedeli” sütunu ile “İadeye Konu Olan KDV” sütununa yukarıdaki gibi kayıt yapılacaktır.

Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergiler için izleyen yılda yapılacak iade taleplerinde ise aynı tabloda 450 kodla bir satır açılacak ve kağıt ortamında verilen beyannamelerde olduğu gibi kayıt yapılacaktır.

**İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLERDEN DOĞAN 2005
TAKVİM YILINA AİT İADE TALEPLERİ**

2005 yılı içinde gerçekleşen indirimli orana tabi işlemlerden doğan iade alacakları, 74, 76, 85 ve 98 Seri No.lu KDV Genel Tebliğlerindeki açıklamalar çerçevesinde yıllık olarak iade edilecektir. Bu iade taleplerinde yıllık iade alt sınırı 10.000 YTL olarak uygulanacaktır.

Saygılarımızla...